

De vanskelige beslutningene: Etikk og jus i verktøykassa

Kurs for leger i alders- og sykehjemsmedisin, fastleger samt kommune- og fylkesleger.

Mandag 13. og tirsdag 14. juni 2022

Georg Sverdrups hus, Blindern, Universitetet i Oslo

Arrangør: Senter for medisinsk etikk, Universitetet i Oslo

Godkjent av Den norske legeforening som 15 timers emnekurs i allmennmedisin, og som valgfritt kurs innen geriatri og kompetanseområdet alders- og sykehjemsmedisin.

Dag 1

08.30-09.00 Registrering

09.00-09.30 Velkommen. Hva er etikk? *Carl Tollef Solberg og Anders Tvedt*

09.30-10.15 Ivaretagelse av pasientens autonomi. *Reidar Pedersen*

10.30-12.00 Forhåndssamtaler på sykehjem og i allmennpraksis. *Kjellaug Enoksen*

12.00-13.00 Lunsj

13.00-14.45 Systematisk drøfting av etiske dilemma. Gruppearbeid om beslutninger ved livets slutt. *Carl Tollef Solberg og Morten Magelssen*

15.00-16.00 Begrensning av livsforlengende behandling – etikk, jus og beslutningsprosesser. *Morten Magelssen*

Dag 2

- 08.30-09.15 Hva betyr samtykkekompetanse? Verktøy for vurdering av samtykkekompetanse. *Jørgen Dahlberg*
- 09.30-10.30 Tvang mot pasienter som mangler samtykkekompetanse. Med kasuistikker og gruppearbeid. *Jørgen Dahlberg*
- 10.45-12.00 Tvang mot pasienter som mangler samtykkekompetanse forts. *Jørgen Dahlberg*
- 12.00-13.00 Lunsj
- 13.00-14.00 Etikkrefleksjon i praksis: Etikkrefleksjonsgrupper og kliniske etikk-komiteer. *Ina Rimberg*
- 14.15-15.45 Hvem bør vi prioritere? Dilemmaer i kommunehelsetjenesten. *Carl Tollef Solberg*
- 15.45-16.00 Oppsummering og evaluering. *Carl Tollef Solberg og Anders Tvedt*

Kursansvarlige

Anders Tvedt (anders.tvedt@medisin.uio.no) – kan kontaktes for praktiske og faglige spørsmål.

Carl Tollef Solberg (c.t.solberg@medisin.uio.no) – kan kontaktes for faglige spørsmål.

Bidragstere

[Jørgen Dahlberg](#): Anestesilege og advokat, PhD-kandidat, forsker ved SME, og overlege og beredskapsleder ved anesthesiavdelingen, Ahus.

[Kjellaug Enoksen](#), Sykehjemsoverlege, spesialist i samfunnsmedisin, tidligere leder av Norsk forening for alders- og sykehjemsmedisin, og med 20 års erfaring fra sykehjem.

[Morten Magelssen](#): Lege, BA filosofi, PhD, førsteamanuensis ved SME, UiO og professor II i bioetikk ved MF vitenskapelige høyskole. Jobbet som sykehuslege på Lovisenberg før han gikk over til universitetet i 2010.

[Helene A. V. Nortvedt](#): Førstekonsulent ved SME, forfatter, og student ved skrivekunstakademiet i Sverige.

[Reidar Pedersen](#): Lege og filosof, PhD, professor og leder av SME, UiO. Jobbet ved SME siden 2003 med etikk og kommunikasjon i helsetjenesten. Fra 2020 også nesteleder ved Institutt for helse og samfunn.

[Ina Rimberg](#): Overlege og leder Kantarellen bo- og rehabiliteringssenter og Klinisk etikk-komite i Sykehjemsetaten. Rimberg er også utdannet sykepleier.

[Carl Tollef Solberg](#): Lege og filosof, PhD, seniorforsker ved SME, og seniorforsker II ved HØKH, Ahus.

[Anders Tvedt](#): Rådgiver ved SME. BA i musikkvitenskap og MA i idehistorie. Leder av Medisinsk-filosofisk forum ved UiO.

Georg Sverdrups hus, Universitetsbiblioteket

Adresse: Molte Moes vei 39

[Georg Sverdrups hus, Universitetsbiblioteket - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](https://www.uio.no)

Google maps

[HumSam-biblioteket - Google Maps](#)

